

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 14/26

Λουξεμβούργο, 12 Φεβρουαρίου 2026

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-471/24 | PKO BP (Δείκτης αναφοράς κρίσιμης σημασίας)

Στεγαστικά δάνεια: η υποχρέωσης ενημέρωσης δεν επιβάλλει να γνωστοποιεί η τράπεζα στον καταναλωτή αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τη μέθοδο καθορισμού του ρυθμιζόμενου δείκτη αναφοράς που χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό κυμαινόμενου επιτοκίου

Η ρήτρα της σύμβασης που περιλαμβάνει δείκτη αναφοράς όπως είναι ο δείκτης WIBOR δεν δημιουργεί, κατ' αρχήν και αφ' εαυτής, σημαντική ανισορροπία μεταξύ των συμβαλλομένων εις βάρος του καταναλωτή

Το 2019 Πολωνός καταναλωτής συνήψε με τράπεζα σύμβαση στεγαστικού δανείου διάρκειας 20 ετών για ποσό που αντιστοιχούσε σε 100 000 ευρώ περίπου. Το επιτόκιο του δανείου ήταν κυμαινόμενο και υπολογιζόταν βάσει του δείκτη αναφοράς WIBOR 6M 1, πλέον του σταθερού περιθωρίου της τράπεζας. Κατά τον χρόνο που συνήφθη η σύμβαση, σχεδόν όλα τα ενυπόθηκα δάνεια στην Πολωνία χορηγούνταν με κυμαινόμενο επιτόκιο καθοριζόμενο βάσει του δείκτη WIBOR.

Ο δείκτης WIBOR διέπεται από το ενωσιακό κανονιστικό πλαίσιο 2, το οποίο αποσκοπεί στη διασφάλιση της ακρίβειας και της αξιοπιστίας των δεικτών αναφοράς και, συνακόλουθα, στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών και των επενδυτών. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κατατάξει τον συγκεκριμένο δείκτη 3 μεταξύ των δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας που χρησιμοποιούνται στις χρηματοπιστωτικές αγορές και υπόκεινται σε αυστηρότερες απαιτήσεις όσον αφορά τη διασφάλιση της ακεραιότητας και της αξιοπιστίας τους.

Ο ως άνω καταναλωτής ισχυρίστηκε ενώπιον πολωνικού δικαστηρίου ότι η συμβατική ρήτρα περί καθορισμού του επιτοκίου είναι καταχρηστική και, ως εκ τούτου, δεν τον δεσμεύει. Προσάπτει στην τράπεζα ότι δεν του εξήγησε κατά τρόπο αξιόπιστο, ενδελεχή και κατανοητό πώς υπολογίζεται ο δείκτης WIBOR 6M, ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την τιμή του και ποιος είναι ο ρόλος των τραπεζών στον καθορισμό του συγκεκριμένου δείκτη. Υποστηρίζει ότι, ελλείψει των πληροφοριών αυτών, δεν ήταν σε θέση να εκτιμήσει τις οικονομικές συνέπειες της σύμβασης, ο δε κίνδυνος από τη διακύμανση του επιτοκίου επιβάρυνε εξ ολοκλήρου τον ίδιο.

Το πολωνικό δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η οδηγία για τις καταχρηστικές ρήτρες στις συμβάσεις που συνάπτονται με καταναλωτές 4 έχει εφαρμογή ως προς την επίμαχη στην κύρια δίκη ρήτρα και, σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, αν η ρήτρα αυτή πληροί τις απαιτήσεις της οδηγίας. Το αιτούν δικαστήριο ερωτά συγκεκριμένα εάν η παράλειψη ενημέρωσης σχετικά με τα ειδικά χαρακτηριστικά του WIBOR καθιστά την επίμαχη ρήτρα καταχρηστική.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η οδηγία για τις καταχρηστικές ρήτρες έχει εν προκειμένω εφαρμογή. Η εφαρμογή της οδηγίας δεν εμποδίζεται εκ του ότι οι κανόνες για τον προσδιορισμό του κυμαινόμενου επιτοκίου με βάση δείκτη αναφοράς καθορίζονται από την εθνική νομοθεσία ούτε εκ του ότι το WIBOR διέπεται εν μέρει από το δίκαιο της Ένωσης. Συγκεκριμένα, όταν οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας θέτουν απλώς ένα γενικό πλαίσιο για τον καθορισμό του επιτοκίου, αφήνοντας συγχρόνως στον επαγγελματία την ευχέρεια να ορίσει τον συμβατικό δείκτη αναφοράς ή το σταθερό περιθώριο που μπορεί να προστεθεί στην τιμή του δείκτη αυτού, η συμβατική ρήτρα με την οποία καθορίζεται κυμαινόμενο επιτόκιο βάσει δείκτη αναφοράς όπως ο δείκτης WIBOR μπορεί

να εξεταστεί υπό το πρίσμα της οδηγίας.

Η απαίτηση περί διαφάνειας 5 που απορρέει από την οδηγία **δεν συνεπάγεται υποχρέωση της τράπεζας να παρέχει στον καταναλωτή συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με τη μέθοδο καθορισμού δείκτη αναφοράς όπως ο WIBOR**. Το δικαίο της Ένωσης οριοθετεί σε πολλά επίπεδα την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που υπέχει η τράπεζα όσον αφορά τα στεγαστικά δάνεια ⁶. Η εν λόγω υποχρέωση διαφέρει από τις υποχρεώσεις που υπέχει ο διαχειριστής του δείκτη αναφοράς. Ο διαχειριστής οφείλει να δημοσιεύει ή να καθιστά διαθέσιμα τα κύρια στοιχεία της μεθόδου καθορισμού κάθε παρεχόμενου ή δημοσιευόμενου δείκτη, στα οποία η τράπεζα μπορεί να παραπέμψει τον καταναλωτή. Οι συμπληρωματικές πληροφορίες που ενδεχομένως παρέχει η τράπεζα δεν πρέπει να δημιουργούν παραπλανητική εικόνα του δείκτη αναφοράς.

Όσον αφορά τον ενδεχομένως καταχρηστικό χαρακτήρα της επίμαχης ρήτρας 7, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο δείκτης WIBOR αποτελεί αντικείμενο εξαντλητικής ρύθμισης σε ενωσιακό επίπεδο, η δε τήρηση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου διασφαλίζεται από τις αρμόδιες εθνικές αρχές. Επομένως, εφόσον ένας δείκτης αναφοράς όπως ο WIBOR μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνος με το εν λόγω νομικό πλαίσιο, συμβατική ρήτρα που βασίζεται στον δείκτη αυτόν δεν δημιουργεί, κατ' αρχήν και αφ' εαυτής, σημαντική ανισορροπία μεταξύ των συμβαλλομένων εις βάρος του καταναλωτή ⁸.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη της αποφάσεως](#) είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106.

Ακολουθήστε μας!

¹ Ο δείκτης WIBOR 6M («Warsaw Interbank Offered Rate») είναι δείκτης αναφοράς που χρησιμοποιείται στην πολωνική διατραπεζική αγορά για καταθέσεις εξάμηνης διάρκειας σε πολωνικά ζλότι.

² [Κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/1011](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις ή για τη μέτρηση της απόδοσης επενδυτικών κεφαλαίων.

³ [Εκτελεστικός κανονισμός \(ΕΕ\) 2016/1368](#) της Επιτροπής, της 11ης Αυγούστου 2016, για την κατάρτιση καταλόγου δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας που χρησιμοποιούνται στις χρηματοπιστωτικές αγορές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον [εκτελεστικό κανονισμό \(ΕΕ\) 2019/482](#) της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2019.

⁴ [Οδηγία 93/13/ΕΟΚ](#) του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές.

⁵ Σύμφωνα με την οδηγία 93/13, στο μέτρο που η ρήτρα καθορισμού του επιτοκίου στεγαστικού δανείου αποτελεί μέρος του κυρίου αντικειμένου της σύμβασης, ο καταχρηστικός χαρακτήρας της ρήτρας αυτής μπορεί να εξεταστεί μόνον εφόσον αποδεικνύεται ότι η συγκεκριμένη ρήτρα δεν παρουσιάζεται κατά τρόπο σαφή και κατανοητό (απαίτηση περί διαφάνειας).

⁶ [Οδηγία 2014/17/ΕΕ](#) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις συμβάσεις πίστωσης για καταναλωτές για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία.

⁷ Η εκτίμηση περί του αν η εν λόγω ρήτρα είναι καταχρηστική διενεργείται μόνον αφού διαπιστωθεί ότι δεν πληροίται η απαίτηση περί διαφάνειας.

⁸ Τούτο ισχύει ακόμη και αν ορισμένα από τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται από τον διαχειριστή για τον υπολογισμό των διαδοχικών τιμών του δείκτη αναφοράς προέρχονται από την τράπεζα που χορήγησε το δάνειο ή αν τα στοιχεία αυτά δεν αντιστοιχούν πάντα σε πραγματικές συναλλαγές.